

Jak studovat Bibli

Texty na tento týden

J 15,1–8; Mk 1,35; 1Pa 16,11; Ž 119,105; Iz 50,4; Iz 55,1–13

Základní verš

„Spustí-li se lijavec nebo padá-li sníh z nebe, nevrací se zpátky, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou a úrodnou, takže vydává símě tomu, kdo rozsívá, a chléb tomu, kdo jí. Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nenavráti se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.“ (Iz 55,10.11)

Vzpomeň si na chvíli, kdy jsi dostal svou první Bibli. Možná jsi byl dítě a darovali ti ji rodiče, možná jsi ji dostal ve sboru nebo sis ji koupil až jako dospělý. Bez ohledu na to, jak dlouho už Bibli vlastníš, polož si otázku, jakou má pro tebe hodnotu. Považuješ ji za to nejvzácnější a nejvzácnější, co vlastníš, nebo je pro tebe naprosto samozřejmé, že máš živé Boží slovo na dosah ruky? Jak se ti daří číst Bibli? Uvažoval jsi někdy o tom, kde máš při svém studiu Písma začít? Jak máš číst Bibli, aby ses přiblížil k Bohu?

Martin Luther řekl: „Už několik let si každoročně dvakrát přečtu Bibli. A kdyby byla Bible velký, mohutný strom a všechna její slova drobné větvičky, zatřásl bych každou z nich, dychtivý vědět, co tam je a co nabízí.“ (LUTHER Martin. *Luther's Works*, vol. 54, Fortress Press 1967, s. 165)

Možná máš každý den vyhrazený čas pro studium Písma, nebo naopak tvá Bible většinu týdne odpočívá na polici. Ať je tomu tak či onak, každý z nás se může naučit studovat Bibli tak, že nás to obohatí a změní to náš život. Tento týden se budeme věnovat několika možnostem, jak obohatit naše studium Božího slova.

Osnova lekce

Také v této lekci ještě zůstaneme u tématu Bible, které jsme otevřeli už minulý týden. Tentokrát se zaměříme na to, jak k její četbě a studiu přistupovat, aby to pro nás a náš duchovní život bylo skutečným požehnáním.

- Jr 29,13; J 15,5–8: Důležitost vědomě plánovaného času nad Bibli (neděle)
- Mk 1,34.35: Potřeba vhodného klidného místa k ztišení nad Božím slovem (pondělí)
- Ž 119,15.16.105: Praktické metody studia a rozjímání nad textem Bible (úterý)
- Iz 50,4: Důležitost sdílení se s poznaným poselstvím Písma (středa)
- Ž 119,103.104: „Sladké“ požehnání z poselství Božího slova (čtvrtek)

ČAS

Budete mě hledat a naleznete mě, když se mne budete dotazovat celým svým srdcem. (Jr 29,13)

⁵Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. ⁶Kdo nezůstane ve mně, bude vyvržen ven jako ratolest a uschne; pak ji seberou, hodí do ohně a spálí. ⁷Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, prostě, oč chcete, a stane se vám. ⁸Tím bude oslaven můj Otec, když ponese te hojné ovoce a budete mými učedníky. (J 15,5–8)

Osobní studium

Nastavil sis někdy budík o něco dříve než obvykle, aby sis přivstal a přečetl si něco v Bibli? A stalo se ti, že když jsi konečně vstal, podíval ses na hodinky a řekl sis: „Už mi zbývá jen patnáct minut, měl bych si s tím čtením pospíšet!“? Jak to potom vypadalo? Dvěma větami ses pomodlil a rychle jsi přelétl kapitolu z Bible? Možná jsi byl na sebe hrdý, že jsi to zvládl, ale tvé srdce odcházelo do nového dne prázdné a nespokojené.

„Rychlé čtení Písma svatého však přináší jen malý užitek. Je možné zevrubně pročíst celou Bibli, a přitom nevidět její krásu a nepochopit její hluboký a skrytý smysl.“ (SC 90; CVP 92)

Čtení Bible nám samozřejmě přináší požehnání. Ale budeme-li číst Bibli příliš rychle, povrchně a ve spěchu (jako bychom do sebe lili vodu proudem z hadice), může se nám snadno stát, že mnoho důležitých skutečností zcela přehlédneme. Bůh nám dal své inspirované, vzácné Slovo, abychom se o něm (a zároveň i o sobě) dozvěděli více. Když si najdeme čas, abychom viděli nepopsatelně krásný Boží charakter a to, co vše v průběhu dějin konal pro lidstvo, určitě si ho zamilujeme. Záznam jeho vztahu k člověku máme

přímo v rukou, potřebujeme si však najít čas a věnovat se tomu, abychom Boha poznávali prostřednictvím čtení jeho Slova (Sk 17,11). Uvažuj o následujících návrzích:

- *Požádej Boha, aby ti do srdce vložil touhu po něm.* Odvolej se na zaslíbení v Jr 29,13 a Ž 37,4.5. Popros ho, aby tě vzbudil dříve než obvykle nebo aby ti ke studiu Bible pomohl uvolnit nějaký čas v průběhu dne.
- *Odevzdej svůj čas Bohu.* Ano, jsi zaneprázdněný a máš mnoho naléhavých povinností, ale čas s Bohem je neocenitelný. Jdi sám na klidné místo a přečti si Ž 46,11. Přečti si slova nebo si zazpívej píseň „Vše ti v obět dám“. Přemýšlej o oblastech svého života, které jsi Bohu ještě nepodřídil, a předej mu je.
- *Vyhrad' si čas pro Boha a buď s ním, i když se ti možná nechce.* Podobně jako zdraví vyžaduje vědomé rozhodnutí a jednání (cvičení, zdravé stravování), vyžaduje i budování blízkého vztahu s Bohem vědomé rozhodnutí. Pamatuji, že k vytvoření nových návyků potřebujeme nejméně tři týdny a že bez pomoci Ducha svatého se v této věci jednoduše nedá uspět. Znovu si přečti text o Ježíši jako vinném kmeni (J 15,1–8). Co Ježíš říká o „zůstávání“ v něm? Proč je to tak důležité pro naši víru?

Aplikace

Jaký praktický krok můžeš tento týden udělat, abys zpomalil, vyhradil si kvalitní čas pro budování vztahu s Bohem a dovolil jeho Slovu, aby formovalo tvé srdce?

MÍSTO

*Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil. (Mk 1,35)
Dotazujte se na vůli Hospodinovu a jeho moc, jeho tvář hledejte ustavičně. (1Pa 16,11)*

Osobní studium

Ježíšův příklad nás může inspirovat v mnoha oblastech života. Platí to i pro naši osobní modlitbu. Co se z úvodního textu (Mk 1,35) dozvídáme o Ježíšově času s Bohem?

Přestože jde jen o jeden verš, z Ježíšova příkladu se můžeme hodně naučit. Dlouho předtím, než vyšlo slunce, odešel na osamělé a tiché místo (vzdálil se od shonu každodenního života), aby mohl být se svým Otcem. Představ si tu scénu – dříve, než se svět kolem Ježíše probudí do nového dne, on sedí u Galilejského jezera nebo na úbočí kopce, modlí se a povídá si se svým Otcem. Tento text ukazuje na Ježíšovu oddanost modlitbě. Jasně vidíme, že čas strávený na modlitbě byl pro něho důležitý. Není pochyb o tom, že právě tento čas dával Ježíši nejen moudrost jednat podle Boží vůle, ale také sílu k překonání všech překážek. Pokud Ježíš potřeboval takový začátek dne, o co víc je nezbytností i pro nás!

Bůh nám říká: „Hledejte mou tvář“ a doufá, že naše odpověď bude: „Hospodine, tvář tvou hledám“ (Ž 27,8).

Co říká 1Pa 16,11 o tom, jak bychom měli hledat Hospodinovu tvář?

Máš místo, kam můžeš jít každé ráno, abys byl s Bohem? Možná si můžeš najít křeslo u okna, tiché místo venku nebo jen kuchyňský stůl, kam každý den přijdeš a sedneš si na to nejlepší místo – k Ježíšovým nohám (L 10,39–42), aby ses učil z Božího slova. Pokud si vytvoříš každodenní zvyk přijít na určité místo, abys trávil čas s Bohem, je pravděpodobnější, že se tam každý den vrátíš. Nenech se odradit, když se ti to občas nepodaří. Do života přicházejí různé neočekávané okolnosti, kdy ani při nejlepší vůli nebudeš moci strávit s Bohem plánovaný čas. Snaž se však, aby neuplynulo příliš mnoho dní, týdnů (nebo dokonce měsíců), aniž bys opět strávil s Bohem důležitý čas. Pamatuj, že mít trvalý vztah s Bohem je každodenní rozhodnutí. A když se rozhodneš, můžeš ho obnovit kdykoli – i dnes.

Aplikace

Kolik času jsi během uplynulého týdne strávil modlitbou a čtením Bible? Co ti tvá odpověď říká o změnách, které potřebuješ udělat ve svých prioritách?

HLUBOKÉ STUDIUM BIBLE

¹⁵O tvých ustanoveních přemýšlím, na zřeteli mám tvé stezky. ¹⁶Narřízení tvá jsou pro mne potěšením, nezapomínám na tvé slovo. [...] ¹⁰⁵Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvětluje moji stezku. (Ž 119,15.16.105)

Osobní studium

K tomu, abychom Bibli studovali do hloubky, nepotřebujeme být profesory teologie. Zde jsou některé základní kroky, které nám pomohou při čtení Písma.

- **Modli se:** Modlitba by měla otevírat i uzavírat naše studium Písma. A modlit bychom se měli i v průběhu čtení. Zdůrazňování této skutečnosti nikdy nebude přehnané. Ellen G. Whiteová říká, že při čtení Písma nejsme nikdy sami. Když pozveme Ducha svatého, aby byl naším průvodcem, odmítneme tím všechna ostatní rozptýlení a nepřítel uteče. „Nestudujme Bibli nikdy bez modlitby. Jedině Duch svatý nám může ukázat důležitost věcí, které můžeme snadno pochopit, a zabránit tomu, abychom nepřekroutili nesnadno pochopitelné pravdy.“ (GC 599.600; VDV 388)
- **Čti a zapisuj si:** Zapisování si důležitých myšlenek a poznatků při čtení Bible nám může pomoci zpomalit naše myšlenky, přemýšlet o Božím slově a procházet jeho text tempem, které umožňuje pozorování, výklad, aplikaci a závazek. Pomáhá také, aby se naše na začátku roztroušené myšlenky postupně utřídily a vyjasnily. Z hlavy přes pero do srdce a potom do našeho každodenního prožívání. Pokud si něco zapíšeme, je mnohem větší pravděpodobnost, že si to i zapamatujeme (Ž 119,15.16). Pokud ti zapisování

dělá z nějakého důvodu problém, zkus si Bibli číst nahlas (nebo ji poslouchej), a pak své myšlenky vyslov jako modlitbu k Bohu.

- **Sdílej se:** Řekni někomu, co ses dozvěděl nebo naučil. Tímto způsobem si můžeš lépe zapamatovat, co jsi zjistil. A navíc, tvoje zkušenost může někoho povzbudit. Zkus si na začátek vybrat některou z kratších knih Bible (například Jonáš, Marek, Filipským nebo 1. list Janův) a pomalu si ji přečti.

Následující postup můžeš použít při uvažování o jednotlivých verších, perikopách nebo kapitolách:

1. Modli se, aby Duch svatý při čtení vedl tvou mysl a otevíral tvé srdce.
2. Vyber si biblický verš nebo pasáž.
3. Zapiš si do deníku text nebo jeho část, která tě při čtení nejvíce oslovila.
4. Znovu si na modlitbě přečti vybraný text a podtrhni si klíčové myšlenky.
5. Zapiš si, čím tě vybrané myšlenky oslovily.
6. Modli se a uvažuj, jak tyto myšlenky ovlivňují tvůj vztah s Bohem.
7. Přemýšlej, s kým by ses o tyto myšlenky mohl dnes podělit.

„Vždy, když Boží lid roste v milosti, získává i jasnější pochopení jeho Slova. V posvátných pravdách Písma bude poznávat nové světlo a krásu. Toto platilo v celých dějinách církve a tak to bude pokračovat až do konce.“ (5T 706)

Aplikace

V čem se myšlenky ve výše uvedeném citátu vztahují i na tvůj život? Uvažuj v této souvislosti i o textu Ž 119,105.

DVOJITÉ POŽEHNÁNÍ

Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdleného podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci. (Iz 50,4)

Osobní studium

Existuje mnoho způsobů studia Bible. Můžeme postupovat verš po verši, věnovat se jednotlivým kapitolám či knihám nebo studovat určitá témata, případně slova. Při studiu můžeme používat konkordanci, biblický slovník nebo nějakou studijní příručku. Naše zjištění si můžeme obohatit i čtením duchovních knih, například ze série *Drama věků*. A nejen to. Dnes se dá Bible poslouchat, například při procházce v přírodě. Velmi užitečné může být i společné studium s přítelem či malou skupinkou věřících.

Tak jako si udržujeme svá přátelství různými společnými zážitky, měli bychom si udržovat svěží a živá i naše každodenní setkání s Bohem tím, že budeme při studiu Bible používat různé metody. Vždy se máme co naučit, vždy můžeme poznat něco nového!

Při studiu Písma je důležité i vzájemné sdílení toho, co jsme se naučili. Často nás právě společné rozhovory mohou motivovat k dalšímu studiu. Když se druhým snažíme vysvětlit, co jsme zjistili, pomáhá nám to utřídit si a ještě lépe pochopit zjištěné skutečnosti. Společné studium a duchovní

rozhovory mohou povzbudit a posílit obě strany. Často se stává, že právě když se dělíme o to, co jsme se naučili, sami získáváme hlubší poznání.

A je třeba porozumět, že to, k čemu jsme došli při našem studiu, je Božím poselstvím nejen pro nás, ale i pro ostatní.

Co nám úvodní text (Iz 50,4) říká o vztahu s Bohem? Jak může tento vztah ovlivnit naše vztahy s druhými lidmi?

Naše osobní studium Bible posílí nejen nás, ale umožňuje nám povzbudit i ostatní, které ten den potkáme. Tak přináší studium Písma dvojí požehnání.

Duchovní život je běh na dlouhou trať. Pros Boha, aby ti pomáhal „běžet“ vytrvale a se zrakem upřeným na cíl, kde je nebeskou cenou „Boží povolání v Kristu Ježíši“ (Fp 3,14). Nenech se odradit, pokud jsi své studium na nějaký čas zanedbal. Naopak, udělej v životě všechny potřebné změny, aby tvůj vztah s Bohem zůstával živý a aby tě tvé studium a tvá modlitba obohacovaly a naplňovaly. Protože věčný život je skutečně v tom, abychom dnes „poznali jediného pravého Boha“ (J 17,3). Každodenní závazek setrvávat v něm a v jeho Slově mění náš život.

Aplikace

Znovu si přečti úvodní text na tento týden (Iz 55,10.11) a uvažuj nad jeho významem. Jaké části Písma nebo témata právě studuješ? S kým by ses mohl podělit o svá zjištění?

„JAK LAHODNOU CHUŤ MÁ, CO TY ŘÍKÁŠ!“

¹⁰³*Jak lahodnou chuť má, co ty říkáš! Sladší než med je to pro má ústa.* ¹⁰⁴*Z tvých ustanovení jsem nabyt rozumnosti, proto nenávidím každou stezku klamu. (Ž 119,103.104)*

⁶*Dotazujte se na Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko. ⁷Svévolník ať opustí svou cestu, muž propadlý ničemností svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouští mnoho. ⁸ „Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. ⁹Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše.“ (Iz 55,6–9)*

Osobní studium

Vzpomeň si na svůj oblíbený dezert. Je prospěšný pro tvé zdraví? Možná používáš jako sladidlo hnědý cukr, javorový sirup, nebo dokonce med pro jeho léčivé účinky. Pokud jsi někdy vyzkoušel med v plástvi, víš, jak sladká je jeho jemná textura, když se ti rozplývá na jazyku. V Ž 119,103 žalmista připodobňuje Boží výroky k chuti medu – Boží řeč je pro něj ještě sladší než med.

Jak rozumíš slovům „Z tvých ustanovení jsem nabyt rozumnosti“ (Ž 119,104)? Proč je tato myšlenka důležitá pro pochopení toho, co nám přináší studium Bible?

Boží slova jsou pro naši duši opravdu lahodná. Nedají se připodobnit k ničemu jinému, co nám svět nabízí. Na rozdíl od koláčů a zákusků sladkost Božího slova léčí naši duši a mění náš charakter a život. Pokud jsme se vzdálili od Boha, můžeme padnout

na kolena, otevřít jeho Slovo a napít se živé vody, která jediná nám přinese uspokojení a klid.

Prorok Izajáš v 55. kapitole toto poselství dále rozvíjí. Věnuj nyní nějaký čas přečtení této kapitoly a poté odpověz na uvedené otázky:

- Co dává Hospodin těm, kteří k němu přicházejí, aby „jedli“ z jeho Slova?
- Co pro tebe plyne z pozvání v této kapitole?
- Jaká výzva zaznívá v tomto textu?
- Jaké zaslíbení dává?

Když nás Boží živé a mocné Slovo vyzývá k tomu, abychom rostli v Kristu, proniká přímo do našeho srdce, do naší mysli a duše. Může však pro nás udělat jen tolik, kolik času a úsilí (ano, vyžaduje to i úsilí) jsme ochotni věnovat tomu, abychom se v pokoře ponořili do jeho Slova a jednali podle jeho vůle.

Aplikace

Jak konkrétně můžeš hledat Hospodina, „dokud je možno ho najít“ (Iz 55,6)?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Cílem studia Bible je poznat Boha a růst ve vztahu s ním, protože to je věčný život – být s tím, koho milujeme (J 5,39; J 17,3).

Součástí každého vztahu je společně strávený čas naplněný vzájemným poznáváním. Ve Zj 3,20 čteme, že Ježíš o to usiluje. Potřebujeme si však uvědomit, že jako stvořené bytosti se můžeme o našem Stvořiteli vždy dozvědět ještě víc. Podobně jako horník, který se snaží najít v zemi drahokamy, i my bychom měli neustále hledat v Bibli. Bez ohledu na to, kolikrát jsme četli určité příběhy nebo biblické pasáže, vždy můžeme objevit něco nového. „Ať už člověk získal jakékoli rozumové poznání, ať si ani na chvíli nemyslí, že již není třeba důkladně a vytrvale zkoumat Písmo, aby získal větší světlo. Každý z nás je povolán studovat prorocství.“ (5T 708)

Důležité je i to, abychom se nesnažili přizpůsobit si Bibli našim vlastním názorům nebo myšlenkám. „Jak máme zkoumat Písmo? Máme si přesně stanovit naše věroučné body, a pak se snažit, aby vše v Písmu odpovídalo našemu přesvědčení? Nebo máme své myšlenky a názory porovnávat s tím, co píše Bible, a ze všech stran prověřovat své názory pravdou obsaženou v Písmu? Mnozí, kteří Bibli čtou a dokonce ji vyučují, nechápou drahocennou pravdu, kterou studují a učí. [...] Mnozí dávají slovům Písma význam, který odpovídá jejich vlastním názorům.“ (CW 36)

Otázky k rozhovoru

1. S jakým postojem obvykle přistupujete k Bibli? Je něco, co byste měli změnit? Proč je postoj pokory a podrobení se Božímu slovu tak důležitý?
2. Existují nějaké ustálené názory, které byste možná měli odložit stranou, aby Písmo mluvilo samo za sebe? Pokud ano, jak se za tuto změnu můžete začít modlit hned teď?
3. Proč je pro vztah člověka s Bohem nebezpečné usilovat o to, aby za každou cenu objevil něco nového? Jak nás snaha o „originalitu“ může svést na scestí, zvláště pokud to děláme ze sobeckých pohnutek?

Shrnutí

Osobní studium Bible je základem živého a trvalého vztahu s Bohem. Boží slovo promlouvá do našich životů ve 21. století smysluplným způsobem, stejně jako to dělalo v minulých stoletích. Podobně jako při udržování našich lidských přátelství, měli bychom hledat způsoby, jak udržovat živý i náš duchovní život. Zůstávejme v Ježíši a důvěřujme jeho zaslíbení, které řekl o svém Slově: „Nenavráť se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal“ (Iz 55,11).